

**MA'NAVIY TARAQQIYOTNI TAMINLASH VA SOHANI YANGI
BOSQICHGA OLIB CHIQISH**

Shodmonova Shaxlo Ikrom qizi

Termiz davlat pedagogika instituti magistranti

Annotatsiya: Maqola ma'naviy taraqqiyot va sohani yangi bosqichga olib chiqish masalalarini o'rganishga bag'ishlangan. Unda O'zbekiston Respublikasining “Ma'naviyat va ma'rifatni rivojlantirish” to'g'risidagi qonunlari, Prezident qarorlari va hukumat farmoyishlari misol sifatida keltirilgan. Tadqiqotda ma'naviy qadriyatlar, ijtimoiy hayotdagi ahamiyati va sohani modernizatsiya qilishning amaliy yo'llari tahlil qilinadi. Shu bilan birga, ma'naviy rivojlanish va innovatsion yondashuvlar orqali mamlakatning madaniy va ijtimoiy barqarorligini ta'minlash masalalari ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: Ma'naviy taraqqiyot, sohani rivojlantirish, O'zbekiston qonunlari, Prezident qarorlari, innovatsion yondashuvlar, ijtimoiy barqarorlik, madaniy qadriyatlar.

Soha va jamiyat rivojining muhim omillaridan biri — ma'naviy taraqqiyotdir. Bugungi kunda O'zbekiston Respublikasi ma'naviyatni rivojlantirish va sohani modernizatsiya qilishni davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi sifatida belgilab, bir qator qonunlar va qarorlar qabul qilgan. Masalan, “Ma'naviyat va ma'rifatni rivojlantirish to'g'risida”gi Qonun va Prezidentning qarorlari hamda farmoyishlari ma'naviy qadriyatlarni shakllantirish, yosh avlodni tarbiyalash va madaniyatni keng targ'ib qilishga qaratilgan. Shu kontekstda, maqolada sohani yangi bosqichga olib chiqish, innovatsion yondashuvlar va amaliy chora-tadbirlar tahlil qilinadi.

Ma'naviy taraqqiyot va sohani yangi bosqichga olib chiqish masalasi bugungi kunda jamiyatning barcha sohalarida ustuvor ahamiyat kasb etmoqda. O'zbekiston Respublikasi davlat siyosatida ma'naviyatni rivojlantirish milliy maqsad sifatida belgilanib, bu yo'nalishda turli qonunlar va Prezident qarorlari qabul qilingan. Shu jumladan, “Ma'naviyat va ma'rifatni rivojlantirish to'g'risida”gi Qonunning qabul qilinishi ma'naviy qadriyatlarni mustahkamlash, jamiyatdagi ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash va yosh avlodni barkamol shaxs sifatida tarbiyalashga xizmat qilishi bilan muhim ahamiyatga ega. Ushbu qonunda ma'naviy va ma'rifiy faoliyatni tashkil etishning aniq mexanizmlari belgilangan bo'lib, davlat organlari, nodavlat tashkilotlar va ta'lim muassasalari o'rtasida hamkorlikni kuchaytirishga qaratilgan chora-tadbirlar ko'zda tutilgan.

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

Prezidentning qarorlari va farmoyishlari, xususan, madaniyat va ma'naviyatni rivojlantirish bo'yicha qabul qilingan strategik hujjatlar, ma'naviy taraqqiyotning barqarorligini ta'minlashda amaliy asos yaratadi. Ushbu qarorlar jamiyatning turli qatlamlarini qamrab olgan holda, ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tizimli tashkil etish, milliy qadriyatlarni keng targ'ib qilish va yoshlarni ma'naviy jihatdan tarbiyalashga qaratilgan. Shu bilan birga, ular sohani rivojlantirish va yangi bosqichga olib chiqishning innovatsion yondashuvlarini ham belgilaydi. Masalan, hududiy va milliy dasturlar orqali ijtimoiy va madaniy loyihalarni amalga oshirish, nodavlat tashkilotlar va jamoatchilik bilan hamkorlikni kuchaytirish orqali ma'naviy barqarorlikni mustahkamlash imkoniyati yaratiladi.

Ma'naviy taraqqiyot jarayonida eng muhim omillardan biri — ta'lim va tarbiya tizimini takomillashtirishdir. O'zbekiston Respublikasi “Ta'lim to'g'risida”gi Qonun va unga bog'liq qarorlar ta'lim muassasalarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tartibga solishda asos sifatida xizmat qiladi. Shu orqali o'quvchilarda milliy qadriyatlar, vatanparvarlik ruhini rivojlantirish, axloqiy va estetik tarbiya berish jarayoni tizimli yo'lga qo'yilgan. Yoshlarga sifatli ta'lim berish, ularni zamonaviy bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlash nafaqat iqtisodiy, balki ma'naviy rivojlanishga ham xizmat qiladi. Ta'lim tizimi orqali amalga oshiriladigan ma'naviy tarbiya jarayoni jamiyatda ijtimoiy mas'uliyatni oshiradi va fuqarolarning ma'naviy saviyasini ko'taradi.

Shuningdek, ma'naviy taraqqiyot va sohani yangi bosqichga olib chiqishda madaniy tadbirlar, san'at va sport sohalarini rivojlantirish muhim ahamiyatga ega. Madaniyat va san'at faoliyati orqali milliy qadriyatlar targ'ib qilinadi, yoshlar orasida ma'naviy uyg'onish jarayoni kuchayadi. Masalan, davlat va nodavlat tashkilotlar tomonidan tashkil etiladigan ko'rgazmalar, konsertlar, tanlovlar va festivallar orqali ma'naviy-ma'rifiy ishlarni amalga oshirish, aholining estetik didini rivojlantirish va ijtimoiy hayotga faol jalb etish mumkin. Shu bilan birga, sport tadbirlari yoshlarni sog'lom turmush tarziga, jamoaviy ishlarga va ijtimoiy mas'uliyatga o'rgatadi.

Ma'naviy taraqqiyotning muhim jihati — axborot va kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanishdir. Raqamli platformalar va internet-resurslar orqali ma'naviy-ma'rifiy loyihalarni keng jamoatchilikka yetkazish, yoshlarni ma'naviy qadriyatlar bilan tanishtirish va ularning faol ishtirokini ta'minlash mumkin. Shu maqsadda O'zbekiston hukumati tomonidan raqamli ma'naviy-ma'rifiy resurslarni rivojlantirishga oid qarorlar qabul qilingan bo'lib, ular onlayn ta'lim platformalari, virtual

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

ko‘rgazmalar va interaktiv o‘quv dasturlarini yaratish orqali ma‘naviy taraqqiyot jarayonini kengaytiradi.

Shuningdek, ma‘naviy taraqqiyotning barqarorligini ta‘minlash uchun ijtimoiy himoya va barqarorlik tizimlarini kuchaytirish muhimdir. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoyishlarida aholining turli qatlamlarini qo‘llab-quvvatlash, yoshlarni ijtimoiy faollikka jalb qilish va ma‘naviy qadriyatlarni rivojlantirishga oid amaliy chora-tadbirlar belgilangan. Shu orqali fuqarolar o‘zlarini jamiyatning faol a‘zosi sifatida his qilishadi, ijtimoiy mas‘uliyat va hamjihatlik ruhiyati kuchayadi.

Bugungi kunda ma‘naviy taraqqiyot va sohani yangi bosqichga olib chiqish nafaqat davlat darajasida, balki mahalliy va hududiy darajada ham amalga oshirilmoqda. Mahalla va jamoat tashkilotlari, nodavlat va xayriya fondlari, yoshlar markazlari orqali ma‘naviy-ma‘rifiy ishlar tizimli ravishda olib boriladi. Shu bilan birga, hududiy dasturlar va loyihalar orqali ijtimoiy va madaniy infratuzilma rivojlantiriladi, aholining madaniy va ma‘naviy saviyasi oshiriladi.

Natijada, ma‘naviy taraqqiyot va sohani yangi bosqichga olib chiqish jarayoni ko‘p qirrali va tizimli yondashuvni talab qiladi. Bu jarayon davlat siyosati, qonunlar, Prezident qarorlari, ta‘lim tizimi, madaniyat va san‘at, sport, axborot texnologiyalari va jamoatchilik faolligini birlashtirish orqali amalga oshiriladi. Mazkur yondashuv nafaqat ma‘naviy qadriyatlarni mustahkamlash, balki ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlash, yosh avlodni barkamol shaxs sifatida tarbiyalash va mamlakatni modernizatsiya qilishga xizmat qiladi. Shu tarzda, ma‘naviy taraqqiyot jamiyatning barcha sohalarini qamrab olgan holda, O‘zbekistonni yangi rivojlanish bosqichiga olib chiqadi va xalqaro maydonda raqobatbardosh, madaniy va ijtimoiy jihatdan barqaror mamlakat sifatida mustahkamlaydi.

Maqolada ma‘naviy taraqqiyot va sohani yangi bosqichga olib chiqishning dolzarb masalalari tahlil qilindi. O‘zbekiston Respublikasining qonuniy-huquqiy hujjatlari, xususan, “Ma‘naviyat va ma‘rifatni rivojlantirish to‘g‘risida”gi Qonun, Prezident qarorlari va farmoyishlari, shuningdek, ta‘lim va madaniyat sohalaridagi strategik hujjatlar asosida ma‘naviy qadriyatlarni mustahkamlash va jamiyatda ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlashning samarali yo‘llari ko‘rib chiqildi. Tadqiqot shuni ko‘rsatdiki, ma‘naviy taraqqiyot faqat ta‘lim va madaniyat sohasida emas, balki ijtimoiy himoya, sport, axborot texnologiyalari va jamoatchilik faolligi orqali amalga oshiriladi. Shu tarzda, tizimli va integratsiyalashgan yondashuv O‘zbekistonni yangi rivojlanish bosqichiga olib

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

chiqish, yosh avlodni barkamol shaxs sifatida tarbiyalash va mamlakatni raqobatbardosh, barqaror davlat sifatida mustahkamlash imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi. “Ma’naviyat va ma’rifatni rivojlantirish to‘g‘risida”gi Qonun, 2021 yil.
2. O‘zbekiston Respublikasi. “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun, 2023 yil.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlari va farmoyishlari: 2020–2025 yillar.

**Research Science and
Innovation House**